REMISSVAR

EU:s penningtvättspaket

Branschföreningen för Onlinespel, BOS

Till Finansdepartementet

Diarienummer	Fi2026/01654
Datum	29 oktober 2026
Remissinstans	Branschföreningen för Onlinespel, BOS

Övergripande synpunkter

BOS lämnar, utöver övergripande synpunkter, särskilda kommentarer till avsnitten 5 om ansvariga enheter och kundkännedom, med fokus på tillämpningsområdet för B2B-leverantörer samt obligatoriska kund-uppgifter och elektronisk identifiering, 7 om lämplighetsprövning, 8 om tillsyn, 9 om ingripanden och sanktioner, 11 om finansunderrättelseenhetens övervakning och tillfälliga avbrytande av transaktioner eller användning av konton, 12.8 om tillsynsavgifter samt 15 om ett centralt konto- och spelkontoregister.

Branschföreningen för Onlinespel, BOS, tillstyrker det övergripande syftet med EU:s penningtvättspaket. Ett effektivt och harmoniserat regelverk är angeläget för att motverka penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner.

BOS anser samtidigt att de svenska kompletteringsbestämmelserna måste vara riskbaserade, proportionerliga, tekniskt genomförbara och rättssäkra samt samordnas med befintliga krav enligt spel-lagen. De svenska kompletteringsbestämmelserna bör respektera det direkt tillämpliga och harmoniserande regelverk som följer av förordning (EU) 2024/1624 och samordnas med den tillsyns-konvergens som AMLA ska främja enligt förordning (EU) 2024/1620. Nationella krav bör inte leda till dubbelrapportering eller en oproportionerlig administrativ och teknisk börda.

BOS vill särskilt framhålla följande:

- BOS avstyrker den föreslagna höjningen av taket för sanktionsavgifter för tillhandahållare av spel-tjänster till 10 procent av koncernens omsättning. Förslaget går utöver direktiv (EU) 2024/1640, saknar tillräcklig motivering för kopplingen till koncernnivå och riskerar att omfatta intäkter utan anknytning till den svenska licensen eller överträdelsen. Eftersom spelomsättningen till stor del består av insatser som betalas tillbaka till spelarna i form av vinster, står ett omsättningsbaserat tak inte heller i rimlig proportion till aktörens faktiska intäkter.
- BOS avstyrker det föreslagna centrala registret över spelkonton i dess nuvarande form. Registret går utöver vad som krävs enligt unionsrätten, medför betydande integritets-, säkerhets- och genomförande-risker och konsekvensanalysen kvantifierar inte kostnaderna för licenshavarna.

- Tillämpningsområdet för B2B-leverantörer av spelprogramvara måste klargöras, eftersom lagförslaget och författningskommentaren synes använda olika avgränsningskriterier.
- Elektronisk identifiering, inklusive BankID, bör erkännas som ett säkert identifieringsmedel. Det måste samtidigt klargöras vilka ytterligare kunduppgifter som ska inhämtas och verifieras när identifieringsmedlet inte tillhandahåller samtliga kunduppgifter.
- Lämplighetsprövningen måste samordnas med spellagens befintliga prövning och bygga på objektiva och riskbaserade kriterier, med möjlighet till effektiv domstolsprövning av de beslut som fattas.
- Tillfälligt avbrytande av transaktioner eller konton måste avgränsas tydligt för spelkonton, med uttryckliga rättssäkerhetsgarantier avseende omfattning, kommunikation, ansvar och tillgång till domstolsprövning.
- Nya skyldigheter bör inte börja tillämpas innan nödvändiga tekniska standarder, föreskrifter, vägledningar, testmiljöer och myndighetsgränssnitt finns på plats.

5. Ansvariga enheter och kundkännedom

5.1 Tillämpningsområdet för B2B-leverantörer

Lagförslaget definierar inte självt begreppet ”tillhandahållare av speltjänster”, utan hänvisar till förordning (EU) 2024/1624. Avsnitt 5.1.8 och författningskommentaren synes därför tillämpa olika avgränsningskriterier.

I avsnitt 5.1.8 beskrivs tillhandahållare av speltjänster enligt artikel 3.3 g i förordning (EU) 2024/1624 som aktörer som bedriver spelverksamhet med licens eller registrering enligt spellagen, medan författningskommentaren till 4 kap. 3 § hänvisar till ”aktörer som omfattas av spellagen”. BOS önskar därför att Finansdepartementet klargör om innehavare av tillstånd för spelprogramvara enligt 11 kap. 6 a § spellagen, vilka tillhandahåller programvara till licensierade speloperatörer och inte har någon kundrelation med spelare, är avsedda att utgöra ansvariga enheter enligt den nya penningtvättslagen.

Ett sådant klargörande är särskilt motiverat eftersom förordning (EU) 2024/1624 skiljer mellan ansvariga enheter och privata tjänsteleverantörer som utför uppgifter för en ansvarig enhets räkning. Vid utkontraktering förblir den ansvariga enheten fullt ansvarig och leverantören betraktas, vid utförandet av de utkontrakterade uppgifterna, som en del av den ansvariga enheten. Enligt BOS mening stöder denna åtskillnad slutsatsen att en ren programvaruleverantör utan egen kundrelation inte bör behandlas som en ansvarig enhet enbart därför att den har tillstånd enligt spellagen, om leverantören inte självständigt omfattas av definitionen i artikel 3 i förordning (EU) 2024/1624. Se artikel 18 och skäl 158 i förordning (EU) 2024/1624.

BOS vill vidare påpeka att det föreslagna kapitel 5, avsnitt 11, skulle ge tillsynsmyndigheten möjlighet att begära in uppgifter från enheter till vilka uppgifter har lagts ut på entreprenad i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2024/1624. Denna befogenhet bör inte användas för att ställa B2B-leverantörer under tillsyn på samma sätt som om de vore skyldighetssubjekt i egen rätt.

5.2 Obligatoriska kunduppgifter och elektronisk identifiering

Hänvisning: promemorians avsnitt 5.7 samt artikel 22.1 i förordning (EU) 2024/1624.

De nya kraven harmoniserar kundkännedomen. Skäl 66 framhåller att tillförlitliga elektroniska identifieringslösningar enligt eIDAS bör kunna användas vid identifiering och kontroll av kundens identitet. Identifieringslösningens säkerhetsnivå ska beaktas vid riskbedömningen och kan, tillsammans med lämpliga riskreducerande åtgärder, bidra till en lägre bedömd risk. BOS anser att detta tydligt bör återspeglas i svensk vägledning och tillsynspraxis.

BankID ger en stark elektronisk identifiering men tillhandahåller inte nödvändigtvis samtliga uppgifter som kan krävas, exempelvis födelseort, medborgarskap eller uppgift om statslöshet. Inte heller SPAR innehåller

samtliga sådana uppgifter. Om uppgifterna måste inhämtas direkt från kunden uppstår frågor om verifiering, datakvalitet, proportionalitet och kundfriktion.

BOS medlemmars nuvarande system är inte utformade för att systematiskt inhämta, verifiera, lagra och rapportera samtliga föreslagna kunduppgifter för hela kundbasen. Kraven förutsätter därför förändringar av registreringsflöden, kunddatabaser, valideringsregler, kundkommunikation och tekniska integrationer. Därutöver gäller dokumentationskraven i artikel 77 i förordning (EU) 2024/1624 relevant information och dokumentation som erhållits för kundkännedomsändamål, inklusive uppgifter som erhållits genom elektroniska identifieringsmedel. Detta understryker ytterligare behovet av tydliga regler om vilka uppgifter som ska inhämtas, verifieras och bevaras.

BOS efterfrågar tydlig vägledning om hur ansvariga enheter utanför den finansiella sektorn ska inhämta och verifiera uppgifter om medborgarskap och födelseort. Det bör framgå vilka uppgifter som kan verifieras genom befintliga statliga register och i vilken utsträckning kundens egna uppgifter får läggas till grund för kontrollen. Regeringen bör även överväga en lösning som möjliggör säker och effektiv verifiering av de uppgifter som krävs enligt förordning (EU) 2024/1624. Lösningen bör bygga på stark autentisering, behörighetsstyrning och loggning samt säkerställa att kraven kan uppfyllas utan oproportionerliga administrativa bördor eller rutinmässig insamling av identitetshandlingar för kunder med normal risk.

7. Lämplighetsprövning

Hänvisning: promemorians avsnitt 7.1 och föreslagna 4 kap.1§ i spellagen.

Av promemorian, gällande penningtvättsreglering och direktiv (EU) 2024/1640 anger att personer i ledningen hos tillhandahållare av speltjänster och deras verkliga huvudmän ska ha gott anseende samt agera med ärlighet och integritet. Ledningspersoner ska även ha den kunskap och kompetens som krävs. AMLA kommer utfärda riktlinjer om kriterierna för dessa bedömningar. Tillsynsmyndigheterna ska också kunna använda uppgifter från tillförlitliga och oberoende källor.

Spellagen ställer redan krav på kunskap, erfarenhet, organisation och allmän lämplighet. Parallella krav enligt penningtvättsregelverket kan därför leda till överlappande prövningar av samma ledningspersoner och ägare, skilda beviskrav och olika tolkningar av ”integritet”, ”gott anseende” och ”tillräcklig kompetens”. De kan också öka dokumentationskraven vid licensansökningar och ändringar i styrelse, ledning eller ägarkrets samt skapa osäkerhet om kunskap om och kompetens inom penningtvättsregelverket ska bedömas individuellt eller för ledningsorganet som helhet.

Det fortlöpande lämplighetskravet kan innebära att ändringar i styrelse, ledning eller ägarkrets kräver en särskild lämplighetsprövning enligt penningtvättsregelverket, även av personer som redan prövats enligt spellagen. Formell omprövning vid varje ändring riskerar att bli oproportionerlig om tidigare kontroller inte återanvänds eller prövningen inte anpassas till funktion, faktisk beslutskompetens och risk.

BOS anser att prövningarna som utgångspunkt bör samordnas då regleringen annars riskerar att skapa dubbla tillståndsliknande förfaranden utan motsvarande riskreducering.

BOS föreslår därför att:

- prövningarna enligt båda regelverken normalt samordnas i samma ärende och tidigare kontroller och underlag återanvänds vid oförändrade omständigheter,
- det tydligt anges vilka personer som omfattas, vilket underlag som krävs, hur ofta omprövning ska ske och vilka förändringar som ska anmälas,
- kraven på kunskap om och kompetens inom penningtvättsregelverket tydliggörs för enskilda personer respektive ledningsorganet som helhet, med hänsyn till personens funktion och styrelsens och ledningens samlade kompetens,

- fortsatt uppfyllelse av kraven kontrolleras riskbaserat enligt direktivet och omprövningen anpassas till funktion, faktisk beslutskompetens och risk,
- beslut om entledigande eller tillfälligt förbud fattas proportionerligt och på grundval av individuellt fastställt ansvar, och
- beslut motiveras, är proportionerliga och kan bli föremål för effektiv domstolsprövning i enlighet med tillämplig unionsrätt och EU-rättens allmänna principer.

8. Tillsynsbefogenheter och gränsöverskridande verksamhet

Hänvisning: promemorians avsnitt 8.4.5, 8.5 och 8.10.3 samt föreslagna 5 kap. 8 och 10–13 §§ i den nya penningtvättslagen.

BOS tillstyrker en riskbaserad tillsyn. Direktiv (EU) 2024/1640 och förordning (EU) 2024/1620 syftar till enhetlig tillsyn och gemensamma metoder. AMLA ska kunna utarbeta tekniska standarder, riktlinjer och strukturerade verktyg för informationsinhämtning. Förordning (EU) 2024/1620 framhåller samtidigt att harmoniserade verktyg bör motverka överlappande rapporteringskrav och en alltför stor börda för ansvariga enheter.

Periodisk rapportering bör därför begränsas till på förhand definierade datapunkter som är relevanta för tillsynens riskklassificering. Nationell rapportering bör samordnas med framtida tekniska standarder och inte föregripa EU-gemensamma format på ett sätt som kräver dubbla systemlösningar.

Artikel 37 i direktivet och föreslagna 5 kap. 13 § ger tillsynsmyndigheterna omfattande tillgång till it-system, information, räkenskaper och affärshandlingar. Åtkomsten måste avgränsas tydligt med hänsyn till ändamål, omfattning, informationssäkerhet, dataskydd, skyddet för konfidentiell kommunikation som omfattas av advokatsekretess samt uppgifter om andra koncernbolag eller jurisdiktioner.

BOS anser att lagen bör begränsa dessa befogenheter till uppgifter som är nödvändiga för tillsynen i det enskilda ärendet. BOS anser att en oanmäld platsundersökning ska kräva konkreta skäl och en dokumenterad proportionalitetsbedömning.

För gränsöverskridande koncerner bör regleringen tydliggöra ansvar, befogenheter och samordning mellan hem- och värdlandsmyndigheter samt motverka motstridiga krav och dubbel tillsyn. Därutöver ger föreslagna 5 kap. 3 § Spelinspektionen tillsyn över penningtvättsregleringen av licensierad spelverksamhet i Sverige oavsett var operatören är etablerad. Fördelningen av tillsynsansvaret bör därför uttryckligen anges och samordnas med behörig myndighet i operatörens hemmedlemsstat för att undvika överlappande begäranden, motstridiga åtgärder och dubbel tillsyn.

9. Ingripanden och sanktioner

Hänvisning: promemorians avsnitt 9.4.4 samt föreslagna 6 kap. 14 § i den nya penningtvättslagen.

Direktiv (EU) 2024/1640 kräver effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner. Artikel 53.6 anger att tillsynsmyndigheterna vid bestämmande av sanktionstyp och nivå ska beakta bland annat överträdelsens svårighetsgrad och varaktighet, upprepning, ansvar, finansiell ställning, den fördel som uppnåtts genom överträdelsen, skador för tredje man, samarbete med behörig myndighet och tidigare överträdelser. BOS anser att dessa kriterier tydligt bör framgå av de svenska bestämmelserna och tillämpas på samtliga ingripanden och sanktioner.

Artikel 55.1 anger att sanktionsavgifter ska åläggas vid allvarliga, upprepade eller systematiska överträdelser av centrala krav. Mindre eller formella brister som inte medför någon konkret risk och som rättas skyndsamt bör därför normalt hanteras genom proportionerliga avhjälpande åtgärder, inte genom höga sanktionsavgifter.

Beräkningsgrund för 10-procentsgränsen

BOS avstyrker föreslagna 6 kap. 14 § andra stycket, enligt vilket den högsta sanktionsavgiften för en tillhandahållare av speltjänster får knytas till 10 procent av koncernens omsättning. Promemorian anger själv att förslaget går längre än vad direktiv (EU) 2024/1640 kräver. Enligt artikel 55.2 ska medlemsstaterna säkerställa att den högsta tillgängliga ekonomiska sanktionen för icke-finansiella ansvariga enheter uppgår till minst två gånger den fördel som erhållits genom överträdelsen, om fördelen kan fastställas, eller minst 1 miljon euro. Tillhandahållare av speltjänster utsätts därmed för en väsentligt mer omfattande sanktionsrisk utan att behovet av detta har visats tillräckligt.

Ett tak baserat på omsättning är orimligt för speloperatörer, med hänsyn till hur spelintäkter genereras. Inom spelverksamhet avses med omsättning i praktiken det totala belopp som spelarna satsar. Den stora majoriteten av insatserna betalas dock tillbaka till spelarna i form av vinster, i enlighet med de återbetalningsprocenter som operatörerna tillämpar och redovisar. I Sverige ligger denna andel vanligtvis i genomsnitt på mellan 94 och 97 procent. Operatörens faktiska intäkt utgör därför endast en liten bråkdel av de satsade beloppen – något som blir än tydligare om man ser enbart till de intäkter som genereras i Sverige.

Som exempel: ett spel med en återbetalningsprocent (RTP) på 96 procent, där insatserna uppgår till 100 miljoner kronor, genererar 4 miljoner kronor i bruttointäkter för speloperatören. Ett tak på 10 procent av omsättningen skulle möjliggöra en sanktionsavgift på 10 miljoner kronor – ett belopp som motsvarar 2,5 gånger operatörens totala intäkter från den aktuella verksamheten. För ingen annan kategori av verksamhetsutövare som omfattas av regelverket baseras ett sådant tak på medel som till stor del bara passerar genom verksamheten för att sedan betalas tillbaka till kunderna. När det gäller kredit- och finansinstitut avser det motsvarande taket på 10 procent, enligt artikel 55(3), institutets egna intäkter – inte kundmedel som passerar genom verksamheten. Dessutom står taket inte i rimlig proportion till operatörens ekonomiska bärkraft, den fördel som vunnits genom överträdelsen eller överträdelsens allvar, vilket strider mot gällande proportionalitetskrav.

Koncernanknytningen förvärrar ytterligare denna obalans. Promemorian behandlar huvudsakligen tillhandahållaren av speltjänsters egen omsättning och innehåller ingen särskild motivering för att utvidga beräkningen till koncernomsättning. Lagtexten definierar inte heller ”koncern” och klargör inte om beräkningen får omfatta omsättning hos ett direkt eller yttersta moderbolag, enheter utanför Sverige, verksamhet utanför EU, landbaserat spel eller andra intäkter än spelintäkter som saknar koppling till den svenska licensen eller överträdelsen.

Detta är också oförenligt med proportionalitetsprincipen. Enligt förslaget skulle taket för en överträdelse som begås av en svensk licensinnehavare i sin svenska licensierade verksamhet beräknas med hänvisning till koncernens globala verksamhet. Den basen skulle omfatta spel som är licensierade och övervakade i andra jurisdiktioner, och som skulle vara helt skild från den svenska verksamheten som granskas. Förslaget skulle i själva verket diskriminera operatörer som är etablerade i andra medlemsstater, vilket innebär att två operatörer som gör sig skyldiga till en identisk överträdelse i Sverige skulle utsättas för helt olika exponering beroende enbart på gruppens storlek och utan hänsyn till överträdelsens allvar. Denna begränsning av EU:s friheter är inte motiverad i promemorian eller förslaget. Dessutom, om flera medlemsstater tillämpade liknande gruppbaserade tak, skulle samma konsoliderade omsättning kunna underbygga sanktioner i flera jurisdiktioner samtidigt. Därför ska varje beräkning av böter som minimum beräknas enbart med hänvisning till tillståndshavarens egna bruttospelintäkter från spel i Sverige.

Förslaget är också oförenligt med den likställighetsprincip som det befintliga sanktionssystemet bygger på. Sanktionsavgifter enligt penningtvättslagstiftningen skulle kunna överstiga avgifter enligt spellagen avsevärt, trots att de senare begränsas med hänvisning till licenshavarens egen omsättning. Kreditinstitut och finansiella institut skyddas dessutom genom 6 kap. 15 § tredje stycket mot en avgift som skulle äventyra fortsatt verksamhet. Något motsvarande skydd föreslås inte för tillhandahållare av speltjänster.

BOS noterar också att författningskommentaren anger att endast omsättning från verksamhet som omfattas av penningtvättskraven är avsedd att ingå, men denna begränsning kommer varken till uttryck eller

definieras i lagtexten. Den osäkerhet som följer är oförenlig med kraven på förutsebarhet och proportionalitet.

BOS föreslår i första hand att 6 kap. 14 § andra stycket ska upphävas, så att det ordinarie taket för icke-finansiella verksamhetsutövare i första stycket blir tillämpligt.

I andra hand föreslår BOS att:

- hänvisningen till omsättning på koncernnivå tas bort;
- ”omsättning” i lagtexten definieras som licenshavarens bruttointäkter från spel som omfattas av svensk licens – det vill säga insatser minus utbetalda vinster, i enlighet med underlaget för spelskatt;
- det procentbaserade taket endast ska tillämpas vid allvarliga, upprepade eller systematiska överträdelser, i linje med artikel 55.1 i direktivet;
- en skyddsmekanism motsvarande den i 6 kap. 15 § tredje stycket införs för tillhandahållare av speltjänster; samt
- regelverket ses över när de tekniska standarder och riktlinjer som avses i artikel 53.10‑11 i direktivet finns tillgängliga.

Förslaget bör vidare klargöra att en varning enligt 6 kap. 13 § inte automatiskt ska medföra en sanktionsavgift oberoende av omständigheterna och att den restriktiva möjligheten till nedsättning enligt 6 kap. 17 § inte hindrar en verkligt proportionerlig bedömning enligt artikel 53.6.

11. Finansunderrättelseenheten: beslut om avbrytande, övervaknings-instruktioner och varningar

Hänvisning: promemorians avsnitt 11.8 samt föreslagna 8 kap. 4 § i den nya penningtvättslagen.

Enligt promemorian föreslås finansunderrättelseenheten och Säkerhetspolisen kunna besluta om tillfälliga dispositionsförbud avseende transaktioner, konton och affärsförbindelser vid misstanke om penningtvätt, förbrott till penningtvätt eller finansiering av terrorism. För spelverksamhet kan ett sådant beslut i praktiken innebära att ett spelkonto, en insättning eller en vinstutbetalning tillfälligt blockeras.

Artikel 24 i direktiv (EU) 2024/1640 kräver att finansunderrättelseenheten ska kunna tillfälligt avbryta eller vägra samtycke till en transaktion. Den normala perioden för sådant avbrytande får inte överstiga tio arbetsdagar. För tillfälligt avbrytande av användningen av ett bankkonto, betalkonto, konto för kryptotillgångar eller en affärsförbindelse är den normala perioden högst fem arbetsdagar. Längre perioder får föreskrivas nationellt under angivna förutsättningar och med lämpliga rättssäkerhetsgarantier, inklusive möjlighet till domstolsprövning.

Ett spelkonto nämns inte uttryckligen bland de kontotyper som räknas upp i artikel 24.2. Den svenska regleringen måste därför klargöra om och på vilken rättslig grund ett spelkonto ska behandlas som en ”affärsförbindelse”, samt exakt vilka funktioner eller medel ett beslut omfattar.

Åtgärderna kan få omedelbara konsekvenser för kunder, likviditet och förtroende innan den bakomliggande misstanken har utretts. För speloperatörer aktualiserar förslaget särskilt frågor om korta svarstider, omfattande informationsbegäranden, tystnadsplikt, myndighetsstyrd övervakning och tillfälliga begränsningar av kunders tillgång till medel.

BOS konstaterar att föreslagna 8 kap. 6 § begränsar dispositionsförbud till två arbetsdagar, vilket ligger väsentligt under direktivets maximala tidsfrister. Även ett kortvarigt beslut kan emellertid hindra kunder från att få tillgång till sina medel. BOS anser därför att det föreslagna överklagandeförbudet bör omprövas och att det bör finnas en effektiv möjlighet till skyndsam domstolsprövning, med förfaranden som är anpassade till beslutets korta giltighetstid.

Spelkonton och begränsningar av användningen av kundmedel

Ett spelkonto fungerar inte i alla avseenden som ett bankkonto. Kontot kan vid varje given tidpunkt omfatta insättningar, bonusmedel, vinster, pågående spel, oreglerade vad, återbetalningar och redan initierade betalningstransaktioner. Ett beslut måste därför vara tillräckligt precist för att kunna genomföras utan att operatören samtidigt bryter mot andra rättsliga eller avtalsmässiga skyldigheter.

BOS anser att regleringen och myndighetsbesluten särskilt bör klargöra:

- om beslutet avser hela spelkontot, en viss transaktion, ett visst belopp eller en viss form av disponering,
- hur nya insättningar, uttag, vinster, bonusmedel, återbetalningar, pågående spel och oreglerade vad ska hanteras,
- hur medel som redan har överförts till eller från en betaltjänstleverantör ska behandlas,
- när tidsfristen börjar löpa samt hur beslutet förlängs, ändras, återkallas och kommuniceras,
- hur berörda kunder kan få tillgång till skyndsam domstolsprövning med beaktande av tvåarbetsdagarsgränsen,
- vilket ansvar som gäller vid felaktig eller för sen blockering respektive upplåsning, och
- vilken information som får lämnas till kunden utan att förbudet mot röjande åsidosätts.

Artiklarna 25 och 26 i direktiv (EU) 2024/1640 behandlar finansunderrättelseenhetens instruktioner om övervakning av transaktioner eller aktiviteter respektive varningar till ansvariga enheter. Sådana instruktioner bör tydligt ange person, konto eller affärsförbindelse, omfattning, tidsperiod, rapporteringsfrekvens och säker kommunikationskanal.

Förslaget bör även reglera finansunderrättelseenhetens varningar och övervakningsinstruktioner på ett heltäckande och operativt sätt, inklusive säker kommunikationskanal, ansvarsskydd när en operatör i god tro agerar på grundval av en varning eller instruktion, förhållandet till röjandeförbudet, tillgång till prövning och fördelningen av genomförandekostnader.

Mot denna bakgrund anser BOS att regleringen bör genomföras på ett proportionerligt och förutsebart sätt. Det bör finnas tydliga och skyndsamma förfaranden för att ompröva, ändra eller häva felaktiga eller oproportionerliga beslut och för att begränsa onödig påverkan på berörda kunder.

12.8 Tillsynsavgifter

Enligt promemorians avsnitt 12.8 föreslås Spelinspektionen få ta ut avgifter för tillsyn enligt den nya penningtvättslagen samt för prövning av ansökningar och anmälningar. Avgifternas storlek och utformning lämnas till senare föreskrifter. Promemorian anger samtidigt att avgifter enligt penningtvättsregelverket och spellagen kan behandlas som ett samlat belopp. BOS har förståelse för att effektiv tillsyn och det samordnande arbete kräver tillräckliga resurser, men anser att förhållandet till befintliga licens- och tillsynsavgifter behöver klargöras.

Utan en tydlig avgränsning finns en risk för att separata tillsynsavgifter enligt penningtvättsregelverket tillkommer utöver befintliga avgifter och att utvidgade tillsynsuppgifter leder till ökade kostnader för licenshavarna. När varken avgiftsnivåer eller fördelningsnyckel framgår av lagförslaget blir det dessutom svårt att bedöma den samlade ekonomiska belastningen. Att avgifterna kan behandlas som ett samlat belopp säkerställer inte i sig att samma tillsynskostnad inte finansieras flera gånger.

BOS anser därför att avgifterna ska vara transparenta, proportionerliga och kostnadsmotiverade. Det bör tydligt framgå vilka kostnader respektive avgift ska täcka, hur kostnaderna avgränsas och fördelas mellan regelverken, hur avgifterna beräknas samt om verksamhetens omfattning eller riskprofil ska beaktas. Den samlade avgiftsbelastningen och konsekvenserna av eventuella kostnadsökningar bör redovisas, och dubbel finansiering genom befintliga licens- och tillsynsavgifter ska undvikas. Den närmare avgiftsmodellen bör remitteras särskilt och offentliggöras i god tid innan den införs.

15. Centralt konto- och spelkontoregister

Hänvisning: promemorians avsnitt 15.4–15.12 om register över spelkonton samt föreslagna 2 kap. 9 § i lagen om register över konton och värdefack.

BOS stöder målet att ge behöriga myndigheter snabb och säker tillgång till relevanta spelkontouppgifter, men avstyrker det föreslagna centrala spelkontoregistret i dess nuvarande form. Promemorians konsekvensanalys konstaterar att registret går utöver vad som krävs enligt unionsrätten. Uppgifter i registret delas dessutom inte på EU-nivå enligt artikel 10.7 i direktiv (EU) 2024/1640, samtidigt som konsekvensanalysen inte kvantifierar licenshavarnas genomförande- och driftskostnader. Förslaget kräver därför en väsentligt starkare motivering av dess nödvändighet, proportionalitet och mervärde.

Före lagstiftning behövs en fördjupad analys av registrets nödvändighet, proportionalitet och effektivitet. Regeringen bör redovisa dess konkreta mervärde och påverkan på integritet, konkurrens och kanalisering samt bedöma rättslig grund, informationssäkerhet, kostnader och risk för dubbelrapportering. Mindre ingripande alternativ bör prövas, exempelvis ett begränsat kontoindex eller en säker frågelösning som vid behov hämtar uppgifter direkt från licenshavarna. Registret måste även bedömas i ett sammanhang med åtgärder mot olicensierat spel. Regeringen bör också bedöma förslagets anmälningskrav enligt direktiv (EU) 2015/1535 och, om anmälan krävs, säkerställa att tillämpliga frysningsperioder iakttas före antagandet.

Om spelkonton ändå ska ingå i registret måste regleringen avgränsas tydligt. Uppgiftsskyldigheten bör anges direkt i lag och endast omfatta uppgifter som behövs för att identifiera kontot och kontoinnehavaren. Saldon, transaktioner, spelhistorik och andra detaljerade speldata bör inte registreras centralt. Inaktiva och vilande konton bör undantas om inte regeringen visar ett särskilt och proportionerligt behov av att inkludera dem. Reglerna bör separat och uttryckligen behandla spärrade, självavstängda, frysta, avslutade och felaktigt öppnade konton samt flera varumärken eller konton som innehas av samma person.

Åtkomst bör endast ges för uttryckligen angivna ändamål och till angivna mottagare, med starka skyddsåtgärder som behovsprövning, loggning och uppföljning. BOS efterfrågar också tydliga regler om datakvalitet, ansvarsfördelning, ansvar för rättelse och informationsskyldighet enligt dataskyddsregelverket.

BOS tillstyrker förslagen om absolut sekretess och fem års lagring av uppgifter om avslutade spelkonton. Sanktioner vid brister i registreringsskyldigheten bör endast avse väsentliga eller systematiska brister, inte enstaka tekniska fel som rättas utan dröjsmål.

Rapporteringsfrekvens, tekniska specifikationer, format, valideringsregler och rättelseprocesser måste fastställas före ikraftträdandet. Enligt förordning (EU) 2024/1620 ska omfattning, detaljnivå, format och tidsfrister för centraliserad tillsynsinformation anges i tekniska standarder, med hänsyn till proportionalitetsprincipen för den icke-finansiella sektorn. Samma tydlighet bör krävas innan ett nationellt spelkontoregister tas i drift. En fast och tillräcklig genomförandeperiod bör löpa från den dag då de slutliga bindande tekniska specifikationerna, valideringsreglerna, testmiljön och den säkra överföringslösningen samtliga har offentliggjorts och gjorts tillgängliga.

BOS medlemmar behöver utveckla sina nuvarande system väsentligt för att kunna sammanställa och överföra alla efterfrågade uppgifter i det format och med den kvalitet som kan krävas. Licenshavarna måste därför ges tillräcklig tid för anpassning när bindande föreskrifter, tekniska specifikationer, testmiljöer och en säker överföringslösning har tillhandahållits.

Avslutande kommentarer

BOS stöder det övergripande syftet med EU:s penningtvättspaket. De svenska kompletteringsbestämmelserna måste dock vara riskbaserade, proportionerliga, teknikneutrala och rättssäkra. Nationella krav bör följa den harmoniserade EU-rättsliga ramen och framtida tekniska standarder för att undvika dubbelprövning, dubbelrapportering och onödiga systeminvesteringar.

BOS hemställer att regeringen före ikraftträdandet säkerställer att berörda myndigheter har utfärdat nödvändiga föreskrifter och vägledningar samt tillhandahållit tekniska specifikationer och testmiljöer. Licenshavarna måste också ges skälig tid att anpassa system, processer, avtal och kundkommunikation.

Branschföreningen för Onlinespel, BOS

Gustaf Hoffstedt

Generalsekreterare

gustaf.hoffstedt@bos.nu

www.bos.nu

Branschföreningen för Onlinespel
Box 3198
103 63 Stockholm